

# HEDEF BAĞLILIĞI İLE ZAMAN YÖNETİMİ VE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ<sup>1</sup>

## INVESTIGATION OF GOAL COMMITMENT WITH TIME MANAGEMENT AND RELATIONSHIP

Esra YILMAZ \* Süleyman DÜNDAR \*\*

*Araştırma Makalesi / Geliş Tarihi: 28.06.2021  
Kabul Tarihi: 30.09.2021*

### Öz

Kişilerin hedeflerini gerçekleştirebilmesi noktasında, hedeflerine olan bağlılığı ile zaman yönetimi ve bu süreçte çevresel etkileri kontrol altında tutabilmesi önemli bir durumdur. Bu çalışmanın amacı, kişilerin hedeflerine bağlılık durumları, bu hedeflerini gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkileri kontrol edebilirlik durumları ve bunların arasındaki ilişkileri araştırmak ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunmaktır. Araştırma ile ilgili tanımlanan amaçlar için veri toplama yöntemi olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi için araştırmanın amaçları ile ilgili olarak; istatistik veri analiz yöntemlerinden, korelasyon analizi, ki-kare ilişki analizi ve bağımsız örnekleme t testi analiz yöntemleri kullanılmıştır. Cinsiyete göre, kadınlarla erkekler arasında, hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkiyi yönetebilme durumlarında benzerlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hedef bağlılık değeri aritmetik ortalaması 3.31 bulunmuştur. Hedef bağlılığı yüksek olanların oranı %16.01, orta düzeyde olanların oranı %82.4, düşük düzeyde olanların oranı %1.59 olarak bulunmuştur. Kişilerin hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkiyi yönetebilmeleri arasında pozitif korelasyon olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Hedef Bağlılığı, Zaman Yönetimi, Çevresel Etki, Cinsiyet, Korelasyon.

**JEL Sınıflaması:** M00, S51, J19, C10.

### Abstract

At the point of achieving people's goals, commitment to their goals, time management and keeping environmental impacts under control in this process is an important situation. The aim of this study is to investigate and make inferences about the commitment of individuals to their goals, their ability to control environmental effects in time management and time management in the process of achieving these goals, and the relationships between them. Questionnaire method was used as data collection method for the purposes defined in the research. Regarding the purposes of the research for the analysis of the data; Among the statistical data analysis methods, correlation analysis, chi-square relationship analysis and independent sample t test analysis methods were used. According to gender, it was concluded that there are similarities between men and women in terms of goal commitment, time management and ability to manage environmental impact in time management. The arithmetic mean of the target commitment value was found to be 3.31. The rate of those with high target commitment was 16.01%, the rate of those with medium level was 82.4%, and the rate of those with low level was 1.59%. It was concluded that there is a positive correlation between people's goal commitment, time management and ability to manage environmental impact in time management.

**Keywords:** Goal Commitment, Time Management, Environmental Impact, Gender, Correlation.

**JEL Classification:** M00, S51, J19, C10.

<sup>1</sup> **Bibliyografik Bilgi (APA):** FESA Dergisi, 2021; 6(3), 519-529 / DOI: 10.29106/fesa.958435

\* Doktora Öğrencisi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Bölümü, [yilmazesraa@outlook.com](mailto:yilmazesraa@outlook.com), Karabük – Türkiye, ORCID: 0000-0001-9028-7145

\*\* Prof. Dr., Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, [suleyman.dundar@bakircay.edu.tr](mailto:suleyman.dundar@bakircay.edu.tr), İzmir – Türkiye, ORCID: 0000-0001-6518-2296

## 1. Giriş

Hedef bağlılığı, kişinin hedefini gerçekleştirebilmek için zaman içerisinde gōsterdięi ısrar, çaba ve kararlılığıdır. Kiřilerin hedefe bağlılığı, hayatın her alanında başarılı olabilmelerinde gerekli olan önemli bir kişisel özelliktir. Hedeflerin gerçekleştirilebilmesinde, zaman yōnetimi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Hedefleri gerçekleştirmede, zamanın yōnetilmesinde; planlama, yūrütme ve kontrol becerilerine ihtiyaç olacaktır. Kiřilerin, zamanı etkin ve verimli kullanabilir olmaları hedeflerini gerçekleştirebilmeyi mōmkōn kılacaktır.

Hedef bağlılığı ve zaman yōnetimi konusu ile ilgili literatūr taraması yapıldığında, kişilerin hedef bağlılığı ve zaman yōnetimi alanlarında ayrı ayrı çalışmalar yapıldığı gōr÷lmektedir. Ancak hedef bağlılığı ile zaman yōnetimi arasındaki ilişkiyi araştıran ampirik çalışmaların az olduğu gōr÷lmüştür. Hedefine bağlı olan kişilerin, hedefini gerçekleştirme noktasında zamanı iyi yōnetecekleri dōřün÷lmektedir. Bu sebepten hedefe ulaşma noktasında, kişinin hedefe olan bağlılığı ile zaman yōnetimi çalışması gereken konulardandır. Bu alanda literatūrē katkı sunmak amacıyla, bu çalışmayı yapma ihtiyaının ortaya çıktığı ifade edilebilir.

## 2. Kavramsal ereve

### 2.1. Hedef Bağlılığı

Kişiler, hayatın gereği olarak kendilerine hedef belirlerler ve bu hedefi gerçekleştirmek için çaba, emek harcamaları gerekmektedir. Kişilerin hayatlarında çok sayıda hedefleri olabilmektedir. Hedef bağlılığı, kişilerin hedeflerini gerçekleştirmek için gōsterdięi azim ve kararlılıktır. Hedeflerine bağlı kişiler, hedeflerini gerçekleştirebilmek için zamanı iyi değerlendirirler. Hedefini önemli bulan kişiler onu gerçekleştirme noktasında hedefine bağlılık gōsterecektir.

Hedef bağlılığında; hedefin önemli, ona ulaşmak için kişisel kararlılık ve hedeften vazgeçme dōřüncesinin olmaması gerekmektedir. Hedef bağlılığı, kaynaklarda farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Genel olarak hedef bağlılığı; hedefe ulaşmada ortaya çıkabilecek zorluklarla mōcadele edebilme, hedefe ulaşmak için kişisel performans gōsterimi olarak tanımlanabilir. Őzetle, kişinin hedefini gerçekleştirme noktasındaki kararlılığı ve azmidir (DeShon vd., 2009).

Kiřinin hedefine olan bağlılığı ile gōstereceęi çaba arasında ilişki olduğu dōřün÷lmektedir. Hedefine bağlı olan kiři belirlediği hedefine ulaşmada zorluklarla karşı karşıya kalsa dahi Őst÷n bir performans gōsterecek ve hedefine ulaşacaktır. Kiřiler hedefinin kendileri için faydalı olacağına inanır ise hedefini gerçekleştirme konusunda gayreti ve çabası artacaktır. Hedefi gerçekleştirme sūrecinde ortaya konacak gayret ve çaba için de zaman planlaması, kullanımı ve yōnetimi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

### 2.2. Zaman Yōnetimi

Zaman; bir iři veya oluşu gerçekleştirirken geçen, geçmekte olan veya geçecek olan sūre, vakit şeklinde tanımlanmaktadır. Zaman olayların ardışık oluşunun farkına vararak insanın zihninde yarattığı ve duyu organları ile algılayamadığı fiziksel, psikolojik ve sosyolojik boyutları olan başı ve sonu olmayan soyut bir kavramdır (TDK).

Zaman, hayata ilişkin olayların geçmişten g÷n÷m÷ze ve geleceğe doğru kesintisiz olarak devam ettiği bir sūretir. Zaman kişilerin doğumu ile Ől÷m÷ arasında bu hayatta yaşadığı her bir andır. İçinde bulunan duruma gōre hayatı; anlamlı, faydalı, yararlı kılmak için yapılan etkinlikler, aktiviteler, çalışmalar bu sūrete gerçekleştirilir. Bu sūrecin yōnetimi kişilerin hayatlarının şekillenmesi noktasında bũy÷k önem arz etmektedir. Hedeflerini gerçekleştirebilmek için zamanı iyi yōnetebilen ve iyi kullanabilen kişiler hayatta başarılı olabilmektedirler. Zaman her insana verilmiş bir sermayedir. Bu sermayeyi iyi değerlendirenler hayatta kazananlardır. Kiřilerin hedeflerine bağlılık gōsteriyor olmaları, zamanı yōnetmek konusunda da planlayıcı olmalarını gerektirmektedir. Bunun için kişiler hedeflerini gerçekleştirebilmek için zaman içinde; g÷nlük, haftalık, aylık, yıllık planlar yapmaları gerekmektedir.

Kişilerin hayatta yapmak istedikleri çok şey olabilmektedir. Bunları gerçekleştirebilmek için zamanı etkin ve verimli kullanma gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bunun için zamanı iyi ve verimli kullanmayı Őğrenmek gerekmektedir (Smith, 1998:11). Zaman yōnetimi, kişinin kendisinin, kullandığı kaynakların ve bunlarla ilgili unsurların zaman boyutu içerisinde etkili ve verimli yōnetimidir (Pınar, 2009:224)

Kişilerin, zamanı verimli ve etkin şekilde kullanabilmeleri zaman yōnetimi ile mōmkōn olabilir. Zamanı yōnetmek, insanların eylemlerini zamana gōre planlaması ile mōmkōn olabilir. Kişilerin hedefini belirlemesinin ardından onlara ulaşmak için zamanını planlaması gerekmektedir. Belirlenen hedefe ulaşabilmek için yapılacakların sıralanması ve zamana ilişkin olarak belirlenmesi zaman yōnetimidir (Kocabaş ve Erdem, 2003:192).

Bireylerin hayatlarında, hedeflerine ulaşmalarında zaman yönetiminin önemi her geçen gün artmaktadır. Zamanın etkili şekilde yönetilmesi önceki zamanlarda düzenli plan ve liste yapmak yöntemleriyle gerçekleştirilirken, günümüz şartlarında daha etkili ve verimli kullanabilme imkânı ortaya çıkmıştır (Alay ve Koçak; 2003: 328).

Zaman yönetiminin temel amacı, belirlenen süre içerisinde yapılması gerekenleri planlı şekilde yapabilme durumudur. Zaman planlaması yaparken, planlanan iş için uygun saat aralığını belirlemek, başlanılan işi bitirdikten sonra bir diğeri başlamak, önce zor olan işten başlamak, iş yaparken ortaya çıkabilecek engelleri belirlemek ve bunları yönetmek, rutin olan işlerden uzak durmak gibi durumlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

### 2.3.Zaman Yönetiminde Çevresel Etki

Kişinin zaman yönetimini, içinde bulunulan çevre olumlu ve olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Kişiler, zamanı etkin kullanmada, hedeflerini gerçekleştirme de çevrenin etkisi altında kalabilmektedirler. Çevrenin etkisi kişinin hedefleri ile örtüştüğü takdirde kişi hedefine ulaşacaktır. Kişiler, hedeflerine gerçekleştirmede çevrenin yardımına ihtiyaç duyduğunda çevresinden yardım almalıdır. Kişinin hedefini gerçekleştirmede katkısı olmayacak etkinliklere zaman ayırmamalıdır. Kişi, hedefini gerçekleştirme sürecinde, hedefine engel olabilecek çevreden gelecek istekleri reddedebilmelidir. Bu gibi durumlar iyi yönetilemediği takdirde zaman yönetiminde çevrenin olumsuz etkilerine maruz kalmış olunacak ve bu durum kişinin hedefini gerçekleştirmesinde istenmeyen sonuçlar ortaya çıkarabilecektir.

Kişinin zaman yönetiminde karşılaşılabileceği engeller kişinin kendisinden veya dış etkenlerden kaynaklı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kişinin kendisinden kaynaklanan etkileri öz disiplin eksikliği, acelecilik, kararsızlık, ertelemek, açık kapı politikası veya hayır diyememek, düzenli olmamak, mükemmeliyetçilik olarak ifade edilebilir. Kişi kendisinden kaynaklanan ve zamanı etkin yönetebilmesine olanak vermeyen durumları kendi oto kontrolünü kullanarak olumlu yöne çevirebilir.

Ziyaretçiler; planlanan işin gerçekleştirildiği esnada beklenmeyen bir misafirin ziyareti ile tüm düzen bozulacak ve bu durum yapılması gereken işin ertelenmesine sebebiyet verecektir. Ertelendiği için biriken her iş ise sonrasında zamanın etkin şekilde kullanılamamasına neden olmaktadır.

Sık telefon görüşmeleri ve diğeri cihazlar; günümüzde önemli iletişim araçlarından biri olan telefon, hızlı şekilde iletişim kurabilmemize olanak sağlarken uzun ve sık tutulan telefon görüşmeleri yapılması gereken işlerin aksamasına neden olmaktadır. Aynı şekilde kullanılan bilgisayar, faks ve çağrı cihazları gibi teknolojik aletlerin kullanımı planlı şekilde yürütülmezse zaman kaybına neden olacaktır.

### 3. Literatür İncelemesi

Hedef bağıllığı ve zaman yönetimi ve arasındaki ilişkiye dair literatür araştırmasında ulaşılabilen çalışmalar incelenmiş ve bu çalışmalarla ilgili özet bilgiler burada verilmiştir.

Hedef bağıllığını etkileyen üç temel faktör vardır. Bunlar; dış faktörler, etkileşimli faktörler ve iç faktörlerdir. Dış faktör etkileri; otorite gücünün etkisi, akran etkisi, dış ödül etkisidir. Etkileşimli faktör etkileri; katılımçılık etkisi ve rekabet etkisidir. İç faktör etkileri; beklentilerin etkisi, iç ödüllendirmelerin etkisidir (Locke vd., 1988: 23). Başkalarının hedef bağıllıklarının kişilerin kendi hedef bağıllıkları üzerine etkisinin incelendiği araştırmada, hedef tatmini yüksek, hedefle ilgili yatırımı yüksek ve hedef alternatifleri düşük olduğunda insanların bir başkasının hedef bağıllığını daha yüksek değerlendirdiğini göstermiştir. Hedefe ulaşmanın hedef bağıllığını etkilediği bulunmuştur (Curtis vd., 2020).

Zaman yönetiminde kısa ve uzun süreli planlama, esneklik ve hedef koyma arasında kuvvetli ilişkinin olduğu, uzun dönem planlamanın ve esnekliğin kişinin öz yeterliliğine olumlu katkısı olduğu bulunmuştur. Bunun yanı sıra kısa ve uzun süreli planlamanın, esnek olmanın, hedef belirleme üzerinde pozitif etkisinin olduğu görülmüştür (Doğruöz, 2008: 5). Zaman yönetimi ile ilgili yapılan çalışmalarda zamanı verimsiz kullanmaya sebep olan durumlar; plansızlık, hedef belirsizliği, öncelikleri belirleyememe, bilgi yetersizliği, erteleme, yetki devrinde bulunmama, ziyaretçiler, düzensiz çalışma ortamı, telefon görüşmeleri olduğu belirlenmiştir. Çok sayıda çalışanı olan kurumların yöneticilerin zamanı etkin kullanamama durumuyla mücadele etmeleri, kendileri ve çalışanları için zamanı etkin kullanma stratejileri geliştirmeleri gerekmektedir (Özer, 2012: 55).

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada, hedef bağıllığı ölçeğinin geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Ölçeğin tek faktörden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır (Şenel ve Yıldız, 2016). Hemşirelik yüksekokul öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada hedef bağıllıkları ile problem çözmeleri arasında pozitif korelasyon olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Lim and Park, 2019). İlkokul yöneticilerinden oluşan bir örneklem üzerinde yapılan çalışmada, ilkokul yöneticilerinin genel olarak zamanı etkin kullandıkları belirlenmiştir. Zaman yönetimi ile ilgili yayınları okuyanların okumayanlara göre, ilkokul müdürlerinin müdür yardımcılara göre zamanı daha iyi yönetebildikleri bulgusuna

ulaşılmıştır. Zaman yönetiminde çevreden olumsuz etkilenen yöneticilerin etkilenmeyen yöneticilere göre faaliyetlerinde performansın daha düşük olduğu grlmştir (şahin ve Gümüş, 2016:42)

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü ğrencileri üzerinde yapılan çalışmada, öğrencilerin zaman yönetimi becerileri incelenmiştir. Öğrencilerin zaman sürecinde yapacaklarını planlayabilme becerilerinin yeterli düzeyde olmadığı, cinsiyete ve sınıf değişkenine göre zaman yönetiminde benzerlik olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Varışoğlu vd., 2012: 75). Üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde yapılan çalışmada, zaman yönetiminde, amaç belirleme ile zamanı değerlendirme ve zamana ilişkin program yapma arasında istatistiksel olarak anlamlı korelasyon olduğu sonucuna ulaşılmıştır (teleş, 2018: 12). Üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde yapılan çalışmada; öğrencilerin zaman yönetiminde, zamanı yeterince iyi kullanamadıkları zamanı yönetme sürecinde problemler yaşadıkları grlmştir. Bu problemlerden önemli olan bazıları; zaman planlaması yapamamak, sosyal medya ve iletişim araçları kullanım zamanını kontrol edememek, çevrelerinden zamanın verimsiz geçmesine sebep olacak tekliflere hayır diyememek, sosyal hayatlarını kontrol edememek olduğu belirlenmiştir (kdem, 2019:12). Hemşirelik bölümü öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde yapılan çalışmada, öğrencilerin zaman yönetimi beceri düzeylerinin orta derecede olduğu belirlenmiştir. Zamanlarını iyi yöneten ve planlamalarını uzun zaman aralığında yapanların akademik başarı not ortalamasının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin zaman yönetimi becerilerinin, akademik başarıyı olumlu yönde ve önemli derecede etkilediği belirlenmiştir (Akyz vd., 2020:1).

Öğretmen adaylarının rneklemi oluşturduğu çalışmada, ölçeğin ğretmen yetiştirmeye yönelik uygulamalarda geçerli ve güvenilir bir lme aracı olduğu ve ölçeğin yapılan faktör analiz sonuçlarına göre tek faktörden oluştuğu sonuçlarına ulaşılmıştır (şenel, 2020: 55). Öğretmen adaylarının hedef bağlılığında içsel/dışsal araçların, içsel/dışsal motivasyon stratejileri (faaliyet planlama, zaman yönetimi ve çalışma ortamı) zerinde etkili olduğu grlmştir (Lee ve Turner, 2017). Öğretmenlerin kendini gerçekleştirme ve hedef bağlılığı ile ilgili araştırmada mesleki özveri, kişisel başarı ve açık hedef bağlılığı arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Kendini gerçekleştirme yolundaki engellerin ortadan kaldırılması, kişinin kendisiyle ve bireysel yetenekleriyle ilgili gizli olumlu fikirlerin harekete geçirilmesi, içsel özgürlük ve potansiyellerinin ve yaratıcılığının farkındalığının desteklenmesiyle kendini gerçekleştirme ve hedef bağlılığının arttığı sonucuna ulaşılmıştır (Shneyder vd., 2020).

Sporcular üzerinde yapılan çalışmada, sporcularda birey veya takım halinde olmak fark etmeksizin her iki grupta da duygusal zeka ile hedefe olan bağlılığın arttığı sonucuna ulaşılmıştır (zcan ve Gral, 2020: 303). Örneklemi niversite ğrencilerinin oluşturduğu bir çalışmada, puan aralığının 31-119 arasında olan zaman yönetimi leği ile yapılan ölçümde genel ortalama 80.13, kadınlar için 81.24 erkekler için 79.20 olarak elde edilmiştir. Bu değerlere göre öğrencilerin ortanın üzerinde bir zaman yönetimi becerisine sahip olduğu söylenebilir. Cinsiyete, ğrenim görülen bölümler arasında, sınıf düzeyinde, birinci-ikinci ğretim gruplarında, akademik başarı notu seviyelerinde zaman yönetiminde benzerlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Karatepe vd., 2020:1).

## 4. Yöntem

Araştırma yöntemlerinin sınıflandırılmasında; araştırma konusunu tanımlayan ve istatistiklerle açıklayan araştırmalar tanımlayıcı araştırma, hipotezlerin sınanması ve olaylar, değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemeyi ve açıklamayı amaçlayan araştırmalar analitik araştırmalar olarak tanımlanmaktadır (zdamar, 2003). Bu kapsamda, bu araştırma tanımlayıcı ve analitik bir araştırmadır.

Bu alışma kapsamında, hedef kitleden, gerekli veriler anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Anket uygulama çalışması için, Karabük Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kuruluna araştırma leğinin etik kurallara uygunluğuna ilişkin 23.05.2020 tarihinde başvuru yapılmış ve kurulun 30.06.2020 tarihinde yapılan toplantısında 2020/8 nolu kararı ile çalışmada kullanılan ölçeğin etik kurallara uygun olduğuna dair izin alınmıştır.

### 4.1.Araştırmanın Amacı ve nemi

Kişilerin hayatının şekillenmesinde hedeflerini tanımlayabilme ve bu hedeflere ulaşılabilmesi için zamanı kullanabilme, yönetebilme önemli bir durumdur. Bu bağlamda hayattaki hedeflere bağlılık durumunun ve hedeflere ulaşmak için zaman yönetimi durumunun araştırılmasına ve analiz edilmesine ihtiyaç olduğu grlmştir. Bu amaçla, araştırmanın evreni olarak, Karabük niversitesi lisans üstü programdaki öğrenciler olarak belirlenmiştir. Lisansüstü eğitim aşamasında olan kişilerin hedef bağlılığı, hedeflerine ulaşma sürecinde zaman yönetimi incelenmiştir. Bu alışma kapsamında araştırmanın hipotezleri aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur.

Araştırmaya ilişkin hipotezler:

H1: Cinsiyete göre hedef bağlılığında farklılık vardır.

H2: Cinsiyete göre zaman yönetiminde farklılık vardır.

H3: Cinsiyete göre zaman yönetiminde çevreden etkilenme durumunda farklılık vardır.

H4: Kişilerin, hedef bağlılığı ile zaman yönetimi arasında ilişki vardır.

H4.1: Kadınlarda, hedef bağlılığı ile zaman yönetimi arasında ilişki vardır.

H4.2: Erkeklerde, hedef bağlılığı ile zaman yönetimi arasında ilişki vardır.

## 4.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Çalışma kapsamında araştırmanın evrenini, Karabük Üniversitesi lisansüstü eğitim programlarında eğitim alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılım sağlayan öğrencilerin cinsiyet ve yaş dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

**Tablo 1: Örneklemin Cinsiyet ve Yaş Dağılımı**

		n	%
Cinsiyet	Kadın	537	50.3
	Erkek	531	49.7
Yaş	19 - 21	46	4.3
	22 - 26	370	34.6
	27 - 31	384	35.8
	32 +	268	25.3
Toplam		1068	100.0

## 4.3. Araştırmada Kullanılan Ölçek

Araştırmanın amacı ile ilgili veriler elde edebilmek amacıyla bir anket formu oluşturulmuştur. Anket formu; demografik değişkenler, hedef bağlılığı ve zaman yönetimi ölçeğinden oluşturulmuştur. Hedef bağlılığı ve zaman yönetimi ölçeği araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Hedef bağlılığı ve zaman yönetimi ölçeğinin oluşturulmasında; Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlaması Alay ve Koçak (2002) tarafından yapılan Zaman Yönetimi Envanterinden ve Klein, Wesson, Hollenbeck ve Wright (2001) tarafından geliştirilen, şenel ve Yıldız (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan Hedef Bağlılığı Ölçeğinden faydalanılmıştır.

## 4.4. Veri Toplama Yöntemi

Bu çalışma kapsamında, veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Anket uygulaması, COVID-19 salgını sebebiyle 16 Mart 2020 tarihinden itibaren yüz yüze eğitim sonlandırılıp uzaktan eğitime geçilmesi sebebiyle, internet ortamında gerçekteşirilmifitir. İnternet ortamında oluşturulan anket formu linki, e-mail ile öğrencilere ulaştırılarak anketi cevaplamaları sağlanmıştır.

## 4.5. Veri Analiz Yöntemi

### 4.5.1 Korelasyon Analizi

Korelasyon Analizi; değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini ve yönünü (pozitif veya negatif yön) belirlemek amacıyla kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. Korelasyon katsayısı ( r ) -1 ile +1 arasında değer alır. Korelasyon katsayısının eksi işaretli olması değişkenler arasında ters, artı işaretli olması aynı yönde ilişkinin olduğunu gösterir. Korelasyon katsayı değeri, sıfır değerine yaklařtıķça değişkenler arasındaki ilişki azalır, bir değerine yaklařtıķça değişkenler arasındaki ilişki artar (Dündar, 2015:65).

### 4.5.2 Bağımsız Örneklem T Testi

Bağımsız Örneklem T Testi; iki farklı kitledeki birimlerin, bir değişkenin aritmetik ortalama değerleri arasında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde kullanılan bir istatistiksel yöntemdir (Işığıçok, 2018:127). Örneğin cinsiyete göre, kadınlar ve erkekler, medeni duruma göre, evli olanlar bekar olanların, bir değişkenin aritmetik ortalama değerine göre, aralarında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde kullanılan istatistiksel bir yöntemdir.

### 4.5.3 Ki-Kare Bağımsızlık Testi

Ki-Kare Bağımsızlık Testi; iki nitel değişken arasında ilişki durumunu belirlemek için kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. Ki-kare testi ile, değişkenlerin sonuçlarının, gözlenen sonuç ile olasılıksal olarak beklenen sonuçlarının karşılaştırılması ile yapılır. Dağılımdaki sonuca göre hesaplanan ki-kare test istatistiği ile değişkenler arasında ilişki durumu belirlenir (Dündar, 2015:55).

## 5. Analiz Bulguları

Hedef bağlılığı ve zaman yönetimi ölçeğinde veriler beş seçenekli likert ölçeğine (1. Kesinlikle katılmıyorum, ..., 5. Kesinlikle katılıyorum) göre toplanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik durumu analiz edilmiştir.

### 5.1. Güvenilirlik Analizi

Ölçeğin güvenilirlik durumunu belirlemek için Cronbach Alfa değeri hesaplanmıştır. Genel olarak incelendiğinde ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0.81 bulunmuştur. Veriler, kadınların verileri ve erkeklerin verileri olarak iki gruba ayrılarak Cronbach alfa katsayı değerleri ayrı ayrı hesaplanmıştır. Cronbach Alfa değerleri kadınlar için 0.79 erkekler için 0.83 olarak hesaplanmıştır. Güvenilirlik analizi bulgularına göre Cronbach Alfa değerlerinin, 0.70 değerinin üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bulunan sonuç, ölçeğin iyi derecede güvenilir olduğunu göstermektedir.

Verilerden, hedef bağlılığı ve zaman yönetimi, zaman yönetiminde çevresel etki durumuna ilişkin aritmetik ortalama değerleri hesaplanmıştır. Genel ve Cinsiyete göre aritmetik ortalama değerleri tablo 2’de verilmiştir.

**Tablo 2:** Genel ve Cinsiyete Göre Hedef Bağlılığı ve Zaman Yönetimi, Zaman Yönetiminde Çevresel Etki İstatistik Değerleri

			n	Ortalama	Std. sapma
Hedef bağlılığı	Genel		1068	3.31	0.51
	Cinsiyet	Kadın	537	3.30	0.51
		Erkek	531	3.33	0.51
Zaman yönetimi	Genel		1068	3.47	0.88
	Cinsiyet	Kadın	537	3.49	0.87
		Erkek	531	3.45	0.88
Zaman yönetiminde çevresel etki	Genel		1068	3.49	0.62
	Cinsiyet	Kadın	537	3.35	0.55
		Erkek	531	3.31	0.59

Ölçekten elde edilen verilerden, kişilerin hedef bağlılığı aritmetik ortalaması 3.31 bulunmuştur. Genel olarak bakıldığında hedef bağlılık durumu olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre hedef bağlılık durumu aritmetik ortalama değerlerine bakıldığında erkeklerin hedef bağlılık ortalaması (3.33) kadınların hedef bağlılık ortalamasından (3.30) biraz daha yüksektir.

Ölçekten elde edilen verilerden, kişilerin zaman yönetimi genel aritmetik ortalama 3.47 bulunmuştur. Kişilerin zaman yönetimi konusunda planlama yaptıkları görülmektedir. Cinsiyete göre zaman yönetimi durumu karşılaştırıldığında kadınların (3.49) erkeklere (3.45) göre zaman yönetim aritmetik ortalama değeri daha yüksektir. Hedefleri gerçeğe getirme sürecinde zaman yönetimini etkileyebilecek çevresel etkiyi yönetme konusunda aritmetik ortalama değeri 3.49 bulunmuştur. Kişilerin çevresel etkiyi yönetebildikleri, kontrol edebildikleri anlaşılmaktadır. Kadınların (3.35) erkeklere (3.31) göre çevresel etkiyi yönetmede daha iyi olduğu görülmektedir.

### 5.2. Bağımsız Örneklem T Testi Analizi

Cinsiyet durumuna göre, kadınlar ve erkekler arasında, zaman yönetimi, hedef bağlılığı, hedefi gerçeğe getirme sürecinde çevresel etkiyi yönetebilme durumunda farklılık olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Test sonucu ile ilgili istatistik bulguları Tablo 3’de verilmiştir.

**Tablo 3:** Cinsiyete Göre Bağımsız Örneklem T Testi Sonuç İstatistikleri

		<b>Levene varyans eşitlik testi Ortalamaların eşitliğinin t testi</b>				
		<b>F</b>	<b>p.</b>	<b>t</b>	<b>df</b>	<b>p</b>
Zaman yönetimi	Varyansın eşitlik durumu	0.308	0.579	0.846	1066	0.398
	Varyansın eşitlik durumu			0.846	1064.83	0.398
Hedef bağılılığı	Varyansın eşitlik durumu	0.437	0.509	-1.155	1066	0.248
	Varyansın eşitlik durumu			-1.155	1065.93	0.248
Zaman yönetiminde Çevresel etki	Varyansın eşitlik durumu	1.415	0.235	1.330	1066	0.184
	Varyansın eşitlik durumu			1.329	1057.08	0.184

Cinsiyete göre, kadınlar ile erkekler arasında farklılık olup olmadığına ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuç istatistikleri incelendiğinde, zaman yönetimi, hedef bağılılığı ve zaman yönetiminde çevresel etkinin yönetilebilmesi konusunda erkeklerin ve kadınların değerlerinin varyanslarının farklı olmadığı, birbirine eşit olabirliği görölmektedir. Kadınlarla erkekler arasında, zaman yönetimi, hedef bağılılığı ve zaman yönetiminde çevresel etkinin yönetilebilmesi konusunda farklılık olmadığı, birbirine benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre, H<sub>1</sub>, H<sub>2</sub>, H<sub>3</sub> hipotezlerinde tanımlanan durumlarda benzerlik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

### 5.3. Korelasyon Analizi

Kişilerin hedef bağılılığı ile hedefini gerçekleştirme zaman yönetimi ve zaman yönetimi sürecinde çevresel etkiyi yönetebilme arasındaki ilişki durumunu belirlemek için korelasyon analizi yapılmıştır. Korelasyon değerlerine ilişkin bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

**Tablo 4:** Hedef Bağılılığı, Zaman Yönetimi ve Zaman Yönetiminde Çevresel Etki Aralarındaki Korelasyon İstatistik Değerleri

		<b>Zaman yönetimi</b>		<b>Zaman yönetiminde çevresel etki</b>	
		<b>r</b>	<b>p</b>	<b>R</b>	<b>p</b>
Genel		0.532	0.000	0.504	0.000
Hedef bağılılığı	Kadın	0.531	0.000	0.474	0.000
	Erkek	0.535	0.000	0.543	0.000
Zaman yönetimi	Genel			0.344	0.000
	Kadın			0.290	0.000
	Erkek			0.395	0.000

Kişilerin hedef bağılılığı ile hedefini gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi arasında pozitif korelasyon (r=0.532) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hedef bağılılığı ile hedefi gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi açısından kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı korelasyon değerleri hesaplanmıştır. Kadınlar için korelasyon (r=0.531) ve erkekler için korelasyon (r=0.535) değerleri birbirine oldukça yakındır. Genelde ve cinsiyete göre ayrı ayrı korelasyon değerlerine bakıldığında kişilerin hedef bağılılığı ile hedefi gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre araştırmanın hipotezlerinden H<sub>4</sub>, H<sub>41</sub> ve H<sub>42</sub> hipotezlerinin geçerli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kişilerin hedef bağılılığı ile zaman yönetiminde çevresel etkileri kontrol edebilme arasında pozitif korelasyon (r=0.504) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hedef bağılılığı ile hedefi gerçekleştirme sürecinde zaman yönetiminde çevresel etkiler açısından kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı korelasyon değerleri hesaplanmıştır. Kadınlar için korelasyon (r=0.474) ve erkekler için korelasyon (r=0.543) değerleri birbirinden farklıdır. Korelasyon değerleri istatistiksel olarak anlamlıdır. Genelde ve cinsiyete göre ayrı ayrı korelasyon değerlerine bakıldığında kişilerin hedef bağılılığı ile bu hedefleri gerçekleştirme sürecinde zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilmede orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre kadınların erkeklere göre çevresel etkiyi daha iyi kontrol edebildikleri söylenebilir.

Kişilerin zaman yönetimi ile zaman yönetiminde çevresel etkileri kontrol edebilme arasında pozitif korelasyon ( $r=0.344$ ) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Zaman yönetimi ile zaman yönetimi sürecinde zaman yönetiminde çevresel etkiler açısından kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı korelasyon değerleri hesaplanmıştır. Kadınlar için korelasyon ( $r=0.290$ ) ve erkekler için korelasyon ( $r=0.395$ ) değerleri birbirinden farklıdır. Korelasyon değerleri istatistiksel olarak anlamlıdır. Genelde ve cinsiyete göre ayrı ayrı korelasyon değerlerine bakıldığında kişilerin hedef bağlılığı ile bu hedefleri gerçekleştirme sürecinde zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilmede ortamın altında bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre zaman yönetiminde, erkeklerin kadınlara göre çevresel etkiyi daha iyi kontrol edebildikleri söylenebilir.

#### 5.4. Ki-Kare Analizi

Kişilerin hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme arasındaki ilişkiler korelasyon analizi ile incelenmiştir. Bununla birlikte, bu ilişki ki kare analiz yöntemi ile de incelenmiştir. Bu amaçla, hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etki değerleri/puanları üç grupta düzenlenerek değişkenler kategorik değişkene dönüştürülmüştür. Ölçekte maddelerin cevap değerleri 1, 2, 3, 4, 5 olarak kodlanmıştır. Cevap değer aralığı 4'tür ( $5-1=4$ ). 4 değeri 3 değerine bölündüğünde grup değer aralığı 1.33 olarak elde edilmiştir. Buna göre kişiler; hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etki değerlerine/puanlarına göre Tablo 5'deki şekilde gruplandırılmıştır.

**Tablo 5:** Kişilerin Hedef Bağlılığı, Zaman Yönetimi ve Zaman Yönetiminde Çevresel Etki Değerlerine Göre Gruplandırılmış Dağılım

	Düşük		Orta		Yüksek		Toplam	
	1.00-2.33		2.34-3.66		3.67-5.00			
	n	%	n	%	n	%	n	%
Hedef bağlılığı	17	1.59	880	82.40	171	16.01	1068	100.0
Zaman yönetimi	115	10.77	510	47.75	443	41.48	1068	100.0
Zaman yönetiminde çevresel etki	24	2.25	691	64.70	353	33.05	1068	100.0

Bu gruplandırma sonucu elde edilen verilere göre Ki-kare ilişki (bağımlılık) testi yapılmıştır. Hedef bağlılığı ile zaman yönetimine kişilerin gruplanmış verileri ile yapılan ki-kare ilişki analizi Tablo 6'da verilmiştir.

**Tablo 6:** Kişilerin Hedef Bağlılığı ile Zaman Yönetimi Arasında Ki-Kare İlişki Analizi Test İstatistikleri

			Hedef bağlılığı			Toplam
			Düşük	Orta	Yüksek	
Zaman yönetimi	Düşük	Gözlenen sonuç	9	104	2	115
		Beklenen sonuç	1.8	94.8	18.4	115.0
	Orta	Gözlenen sonuç	8	459	43	510
		Beklenen sonuç	8.1	420.2	81.7	510.0
	Yüksek	Gözlenen sonuç	0	317	126	443
		Beklenen sonuç	7.1	365.0	70.9	443.0
Toplam	Gözlenen sonuç	17	880	171	1068	
	Beklenen sonuç	17	880	171	1068.0	

Ki-kare test değeri=121.6 p=0.000

Ki-kare ilişki analizi ile yapılan analiz sonucunda kişilerin hedef bağlılığı ile zaman yönetimi arasında ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ki kare değeri (121.6) istatistiksel olarak anlamlıdır ( $p=0.000$ ). Hedef bağlılığı yüksek ile zaman yönetimi yüksek olan grupta gözlenen sonuç (126) beklenen sonuçtan (70.9) oldukça yüksektir. Hedef bağlılığı yüksek ile zaman yönetimi orta olan grupta gözlenen sonuç (43) beklenen sonuçtan (81.7) oldukça düşüktür. Hedef bağlılığı yüksek ile zaman yönetimi düşük olan grupta gözlenen sonuç (2) beklenen sonuçtan (18,4) oldukça düşüktür. Bu sonuçlara göre hedef bağlılığı yüksek olan kişiler zaman yönetimini daha iyi yapabildikleri sonucuna ulaşılmıştır.



**Tablo 7:** Kişilerin Hedef Bağlılığı ile Zaman Yönetiminde Çevresel Etki Arasında Ki-Kare İlişki Analizi Test İstatistikleri

			Hedef bağlılığı			Toplam
			Düşük	Orta	Yüksek	
Zaman yönetiminde çevresel etki	Düşük	Gözlenen sonuç	6	17	1	24
		Beklenen sonuç	0.4	19.8	3.8	24
	Orta	Gözlenen sonuç	8	626	57	691
		Beklenen sonuç	11	569.4	110.6	691
	Yüksek	Gözlenen sonuç	3	237	113	353
		Beklenen sonuç	5.6	290.9	56.5	353
Toplam	Gözlenen sonuç	17	880	171	1068	
	Beklenen sonuç	17	880	171	1068	

Ki-kare test değeri=185.2 p=0.000

Ki-kare ilişki analizi ile yapılan analiz sonucunda kişilerin hedef bağlılığı ile zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme arasında ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ki-kare değeri (89.7) istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.000). Hedef bağlılığı yüksek ile zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme yüksek olan grupta gözlenen sonuç (113) beklenen sonuçtan (56.5) oldukça yüksektir. Hedef bağlılığı yüksek ile zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme orta olan grupta gözlenen sonuç (57) beklenen sonuçtan (110.6) oldukça düşüktür. Hedef bağlılığı yüksek ile zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme düşük olan grupta gözlenen sonuç (1) beklenen sonuçtan (3.8) düşüktür. Bu sonuçlara göre hedef bağlılığı yüksek olan kişiler zaman yönetiminde çevresel etkiyi daha iyi kontrol edebildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

**Tablo 8:** Kişilerin Zaman Yönetimi ile Zaman Yönetiminde Çevresel Etki Arasında Ki-Kare İlişki Analizi Test İstatistikleri

			Zaman yönetiminde çevresel etki			Toplam
			Düşük	Orta	Yüksek	
Zaman yönetimi	Düşük	Gözlenen sonuç	9	83	23	115
		Beklenen sonuç	2.6	74.4	38.0	115,0
	Orta	Gözlenen sonuç	12	379	119	510
		Beklenen sonuç	11.5	330.0	168.6	510,0
	Yüksek	Gözlenen sonuç	3	229	211	443
		Beklenen sonuç	10.0	286.6	146.4	443,0
Toplam	Gözlenen sonuç	24	691	353	1068	
	Beklenen sonuç	24	691	353	1068	

Ki-kare test değeri=89.7 p=0.000

Ki-kare ilişki analizi ile yapılan analiz sonucunda kişilerin zaman yönetimi ile zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme arasında ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ki kare değeri (89.7) istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.000). Zaman yönetimi yüksek ile zaman yönetiminde çevresel etki yüksek olan grupta gözlenen sonuç (211) beklenen sonuçtan (146.4) oldukça yüksektir. Zaman yönetimi yüksek ile zaman yönetiminde çevresel etki orta olan grupta gözlenen sonuç (229) beklenen sonuçtan (286.6) düşüktür. Zaman yönetimi yüksek ile zaman yönetiminde çevresel etki düşük olan grupta gözlenen sonuç (3) beklenen sonuçtan (10.0) düşüktür. Bu sonuçlara göre zaman yönetimi yüksek olan kişiler zaman yönetiminde çevresel etkiyi daha iyi kontrol edebildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

## 5. Sonuç

Kişilerin hedef bağlılığı, hedefini gerçekleştirebilme de zaman yönetimi ve bu süreçte çevresel etkilerin kontrol edilebilirliği önemli bir durumdur. Bunu araştırmak için yapılan bu çalışmada ulaşılan sonuçlar şunlardır. Kişilerin hedeflerine bağlılık durumlarına ilişkin ölçekten elde edilen verilerden, aritmetik ortalama 5.00 üzerinden 3.31 olarak bulunmuştur. Kişilerin hedeflerine bağlılık durumu kategorize edildiğinde, hedef bağlılığı; yüksek olanların oranı %16.01, orta düzeyde olanların oranı %82.4, düşük olanların oranı %1.59 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre kişilerin hedeflerine orta ve üzeri düzeyde bağlı olanların oranının %98.41 olduğu görülmektedir. Kişilerin zaman yönetimine ilişkin ölçekten elde edilen verilerden, aritmetik ortalama 5.00 üzerinden 3.47'dir. Kişilerin zaman yönetimi durumuna ilişkin değerler kategorize edildiğinde, zaman yönetim becerisi; yüksek olanların oranı %41.48, orta düzeyde olanların oranı %47.75, düşük olanların oranı %10.77 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre kişilerin zaman yönetimi becerisi orta ve üzeri düzeyde olanların oranının %89.23 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kişilerin zaman yönetiminde çevresel etkiyi yönetebilmelerine ilişkin ölçekten elde edilen verilerden, aritmetik ortalama 5.00 üzerinden 3.49 olarak bulunmuştur. Kişilerin zaman yönetiminde çevresel etkiyi yönetebilmelerine göre kategorize edildiğinde, zaman yönetiminde çevresel etkiyi yönetebilme becerisi; yüksek olanların oranı %33.05, orta düzeyde olanların oranı %64.70, düşük olanların oranı %2.25 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre kişilerin zaman yönetiminde çevresel etkiyi yönetebilme becerisi orta ve üzeri düzeyde olanların oranının %97.75 olduğu görölmektedir.

Kişilerin hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme becerileri arasındaki ilişkileri araştırmak amacıyla yapılan korelasyon analizinde istatistiksel olarak anlamlı pozitif ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Kişilerin hedef bağlılığı ile hedefini gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi arasında pozitif korelasyon ( $r=0.532$ ) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hedef bağlılığı ile hedefi gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi açısından kadınlar ve erkekler için ayrı ayrı korelasyon değerleri hesaplanmıştır. Kadınlar için korelasyon ( $r=0.531$ ) ve erkekler için korelasyon ( $r=0.535$ ) değerleri birbirine oldukça yakındır. Genelde ve cinsiyete göre ayrı ayrı korelasyon değerlerine bakıldığında kişilerin hedef bağlılığı ile hedefi gerçekleştirme sürecinde zaman yönetimi arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kişilerin hedef bağlılığı ile zaman yönetiminde çevresel etkileri kontrol edebilme arasında pozitif korelasyon ( $r=0.504$ ) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlar için korelasyon ( $r=0.474$ ) ve erkekler için korelasyon ( $r=0.543$ ) değerleri birbirinden farklıdır. Korelasyon değerleri istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu sonuçlara göre erkeklerin kadınlara göre çevresel etkiyi daha iyi kontrol edebildikleri söylenebilir.

Kişilerin zaman yönetimi ile zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilme arsında pozitif korelasyon ( $r=0.344$ ) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlar için korelasyon ( $r=0.290$ ) ve erkekler için korelasyon ( $r=0.395$ ) değerleri birbirinden farklıdır. Korelasyon değerleri istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu sonuçlara göre zaman yönetiminde, erkeklerin kadınlara göre çevresel etkiyi daha iyi kontrol edebildikleri söylenebilir.

Kişilerin hedef bağlılığı, hedefini gerekleştirebilmede zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkiyi kontrol edebilmeleri önemlidir. Ampirik bir çalışma olan bu çalışma ile kişilerin hedef bağlılığı durumları orta ve üzeri düzeyde olduğu görölmüştür. Bu bağlamda, kişilere hedef bağlılığını artıracak eğitim programları uygulanabilir. Hedefini gerçekleştirebilmiş kişilerin başarı hikayelerinin, hedef bağlılığı artırılmak istenen genel hedef kitleye ulaştırılması, hedef kitlenin hedef bağlılığını olumlu yönde etkileyebileceği söylenebilir.

Bu çalışmada ortaya konulan sonuçlar, hedef bağlılığı, zaman yönetimi ve zaman yönetiminde çevresel etkinin inceleneceği sonraki çalışmalara katkı sunacağı düşünölmektedir. Bu alışma kapsamında, hedef türleri ve hedeflerin önem düzeylerine göre hedef bağlılığları yer almamıştır. Sonraki çalışmalarda, hedef türlerine ve hedeflerin önem düzeylerine göre hedef bağlılığları ve zaman yönetimi, hedef bağlılığı ve zaman yönetiminde çevresel etki konularında çalışmalar yapılabilir.

## Kaynakça

- AKYÖZ, M., YILMAZ, F. T., ALDEMİR, K. “Zaman Yönetim Becerilerinin Akademik Başarı ile İlişkisi”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19/73 (2020), 414-424.
- ALAY, S., & KOÇAK, S. “Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 9/3 (2003), 326-335.
- BAKER, B. A. *Maximizing Multisource Feedback: The Use of Goal Setting to Facilitate Performance Improvement*, The Degree of Doctor of Philosophy, Graduate Faculty of North Carolina State University, (2007).
- CHEN, G., KANFER, R., DESHON, R. P., MATHİEU, J. E., & KOZLOWSKİ, S. W. “The Motivating Potential of Teams: Test and Extension of Cross-Level Model of Motivation in Teams”, *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 110/1 (2009), 45-55.
- CURTIS A., J., BURKLEYB, E., HATVANYC, T., HIGDONA, B. J. “Goal Commitment Is In The Eye Of The Beholder: Causes And Consequences Of Perceiving Others’ Goal Commitment” *The Journal Of Social Psychology* <https://doi.org/10.1080/00224545.2020.1867041>, 2020.
- DOĞRUÖZ, İ. *Planning Of Time Management On Goal Setting. An Application For Managers In Different Sectors*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
- DÖNDAR, S. *Uygulamalı İstatistik II*. Ankara: Gazi Kitabevi, 2015.
- ERDEM, R. & KAYA, S. “Zaman Yönetimi”, *ağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, TODAİE Yayınları*. 7/2 (1998), 99-120.

- HOLLENBECK, J. R. & KLEİN, H. J. “Goal Commitment and The Goal-Setting Process: Problems, Prospects and Proposals for Future Research”, *Journal of Applied Psychology*, 72/2 (1987), 212-220.
- İŞİĞİÇOK, E., *Çıkarımsal İstatistik*, Bursa: Aktüel 16 yayınları, 2018.
- KOCABAŞ, İ. ve ERDEM, R. “Yönetici Adayı Öğretmenlerin Kişisel Zaman Yönetimi Davranışları”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13/2 (2003), 192-202.
- LEE, J., TURNER, J., “The Role Of Pre-Service Teachers’ Perceived Instrumentality, Goal Commitment, And Motivation In Their Self-Regulation Strategies For Learning In Teacher Education Courses”, *Asia-Pacific Journal Of Teacher Education*, ISSN: 1359-866X (Print) 1469-2945 (Online) Journal Homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/capj20>, 2017.
- LİM, K. M., PARK, J. H. “The Convergent Effect Of Self-Leadership And Goal Commitment On Problem Solving Ability Of Nursing Students” *Journal Of Digital Convergence* Vol. 17. No. 6, Pp. 239-246, 2019.
- LOCKE, E. A., LATHAM, G. P., & EREZ, M. “The Determinants of Goal Commitment”, *Academy of Management Review*, 13/1 (1988), 23-39.
- ÖKDEM, M., “Üniversitesi Öğrencilerinin Zaman Yönetiminde Düştikleri Zaman Tuzakları ve Bunlarla Başetme Yolları”, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23/1 (2019), 79-94.
- ÖTELEŞ, Ş. B. “Üniversite Öğrencilerinin Zaman Kullanma Becerilerinin Akademik Performans Üzerine Etkisi: Sakarya Üniversitesi Örneği”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5/8 (2018), 12-21.
- ÖZCAN, E., & GÖRAL, K. “Study of The Relationship Between Emotional Intelligence and Goal Commitment Levels in Athletes”, *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5/2 (2020), 303-310.
- ÖZDAMAR, K. *Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Eskişehir: Kaan Kitabevi, 2003.
- ÖZER, M. “Çalışma Hayatında Zaman Tuzakları ve Zamanı Etkin Yönetmek”, *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 1/2 (2012), 44-75.
- PINAR, A., H. *Zaman Yönetimine Yeni Kavramsal Yaklaşımlar*, Editörler: Şimşek, Ş., Çelik, A., Soysal, A., *Zaman Yönetimi ve Yönetel Zamanda Etkinlik*, (s. 223-243), Ankara: Gazi Kitabevi, 2009.
- PİNDER, C. C. *Work Motivation in Organizational Behavior*, Englewood Cliffs, Nj: Prentice-Hall. 1997.
- SHNEYDER, L. B., FEOKTİSTOVA, S. V., VASİLYEVA, N. N., GOLOVYATENKO, T. A., USOLTSEVA, E. V., “Creative Self-Fulfillment And Goal Commitment Of Teachers At The Stage Of Entering The Profession” SHS Web Of Conferences *Psychology Of Giftedness And Creativity*, 117, 2021.
- SMİTH, J. *Zaman Yönetimi*, (Çev. Ali Çimen), İstanbul: Timaş Yayınları, 1998.
- ŞAHİN, İ., GÜMÜŞ, E. “İlkokul Yöneticilerinin Zaman Yönetimi Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi”, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/26-2 (2016), 24-49.
- ŞENEL, E. “Retesting the Structure of the Goal Commitment Scale in the Teacher Candidates”, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25/1 (2020), 55-62.
- ŞENEL, E., & YILDIZ, M. “Hedef Bağlılığı Ölçeği: Türkçe Uyarlaması, Beden Eğitimi ve Spor Alanında Öğrenim Gören Öğrencilerde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, *Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11/2 (2016), 58-65.
- TDK, *Büyük Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 11.01.2021.
- TENGİLİMOĞLU, D., TUTAR, H., ALTINÖZ, M., ÖZTÜRK BAŞPINAR, N., ERDÖNMEZ, C., *Zaman Yönetimi*, (Editör: Hasan Tutar), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2003.
- VARIŞOĞLU, B., ŞEREF, İ., & YILMAZ, İ. “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri ve Tutumlarının İncelenmesi”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 47 (2012), 75-85.